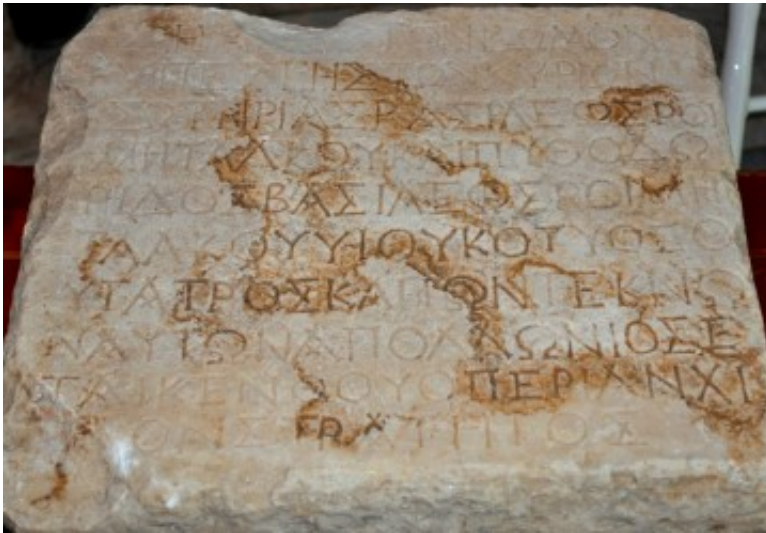

Последните тракийски царе изплуваха от миналото на Бургас

четвъртък, 09 юли 2015

Публикувано от: Стефан Минчев

На 9 юни тази година при археологически разкопки на обекта Акве Калиде в Бургас бе открит изключително ценен надпис на гръцки език върху мраморна плоча. В него се изброяват имената на трима от последните тракийски царе и династическата връзка между тях. В този надпис за първи път се споменават децата на Реметалк II и Питодорида II, като е уточнено и родословието на тази тракийска царица - тя е дъщеря на Котис III, който пък е син на Реметалк I. Плочата се датира от 26-37 година от новата ера - време, в което Исус от Назарет вече е в зряла възраст и печели все повече последователи в Юдея, а споменатият Реметалк II води въстание срещу римския император Тиберий Юлий Цезар Август. Десетина години след този период Рим окончателно детронира Сапейската династия и слага край на тракийското царство като самостоятелно държавно образувание. Тракия става просто една от многото римски провинции.

В уникалния надпис се споменава още за светилище, изградено от Аполоний Ептайкент /стратег при тракийския цар Реметалк II на Анхиало и на местата около Анхиало/. То е било посветено на богинята Деметра и мраморната плоча вероятно е част от самия храм комплекс. Археолозите са единодушни, че вероятността светилището да се намира в Акве Калиде край Бургас е огромна.

"Тази находка излезе, докато изграждаме новата канализация на кварталите Ветрен и Банево. Тя не е от злато, но стойността ѝ е по-голяма от тази на благородния метал. Надписът запълва белите полета в историята на последните тракийски царе. Имайте предвид, че сме разкрили едва 10 % от територията на Акве Калиде. След тази находка засилваме финансирането на разкопките и ускоряваме работата на обекта, защото очакваме да открием не само светилището на Деметра, но и голяма християнска църква, тъй като сред намереното е и част от реликвиарий", каза кметът Димитър Николов днес по време на пресконференция за представяне на последните открития на Акве Калиде. Експертна информация за тях дадоха археолозите доц. Димчо Момчилов и Мирослав Класнаков, които работят на обекта, както и директорът на РИМ - Бургас Милен Николов. На пресконференцията присъстваха също зам.-кметът Йорданка Ананиева и живата история на Бургас - проф. Иван Карайотов.

Археолозите благодариха на Община Бургас за постоянното финансиране на разкопките при Акве Калиде, което тя осигурява през последните 6 години. Според тях ценният надпис е свидетелство и за съюзническите отношения между последното Тракийско и Понтийското царство по северните брегове на Черно море. Доказателство е самото име Питодорида, което е характерно за Понт.

Археолозите съобщиха за още един ценен надпис, върху който се вижда част от името Пантулей Граптиак - римски управител на провинция Тракия по времето на император Марк Аврелий /известен от филма "Гладиатор" на Ридли Скот/ около 172 г.

През последните две години на Акве Калиде са открити също така множество предмети от бита - фрагменти от бронзови боздугани; фибули (брошки), които се използват за закрепване на тогата; пръстен ключ; коланни токи и приложения. Намерени са много византийски моливдовули (оловни печати), които от археологическа гледна точка са изключително ценни, тъй като дават достоверни сведения за различни частни и държавни лица от миналото. Сред тях има императорски печат на Теодора - представител на византийската Македонска династия от 11 век. Той е с изображение на Богородица и досега подобен не е откриван. Други ценни предмети, намерени на Акве Калиде, са много дървени гребени от XI-XIII в., които за нашите географски ширини са много редки находки. Открит е и костен гребен, датиращ към VI-VII в., характерен за материалната култура на германските племена.

Изключително голямо количество са и нумизматичните паметници. Откритите монети датират от широк хронологически диапазон - елинските апойкии по Западното Черноморие, Тракийското царство, Римската република и империя, Византия, Латинската империя, Османската империя, Полско-Литовското кралство, като се стигне до паричните знаци на Третото Българско царство.

Според кмета Димитър Николов новите находки доказват още веднъж, че Бургас не е рибарско селище на 200 години, а важна от геополитическа гледна точка база за много народи и цивилизации през последните 2000 и повече години. Ако се вземе за пример дори само Акве Калиде, в дълбочина обектът е като торта с различни пластове, където се откриват артефакти от праисторическо време - гръцки - тракийски - римски - византийски - български - османски период.

През тази и следващата година Община Бургас с още повече сили ще работи за благоустрояване на района около разкритите древни терми, за подходящо експониране на откритото от археолозите, а вече и за локализиране на вероятно разположеното някъде тук светилище на Деметра.